

۱۸ استان ایران و زمین‌های ۳۱ شهر از اصفهان، ۳۰ شهر از تهران، ۲۵ شهر از استان کرمان و ۲۴ شهر از استان خراسان رضوی دچار فرونشست شده‌اند.

بیت الهی، دبیر کارگروه ملی مخاطرات طبیعی ایران:

علی بیت الهی، دبیر کارگروه ملی مخاطرات طبیعی ایران اظهار کرد:

متأسفانه اتخاذ سیاست‌هایی برای مقابله با فرونشست در ایران آغاز نشده و اقدام خاص و قابل لمسی صورت نگرفته است.

به گزارش اسپادانا خبر و به نقل از ایسنا، او ادامه داد:

با ادامه روند خشکسالی، کمبود نزولات جوی، نیاز آبی اراضی کشاورزی و سیستم‌های غلط آبیاری که موجب هدر رفت زیاد آب می‌شود فشار روی سفره‌های آب زیرزمینی بیشتر شده است. این فشار به این معنی است که آب زیادی از آب‌های زیرزمینی که محدود هم هستند برداشته می‌شود و سطح آب زیرزمینی بیشتر از پیش پایین می‌آید. اینگونه فرونشست زمین توسعه بیشتری پیدا کرده و این پدیده اخیراً به بروز و ظهور عوارض خطرناک خود نیز نزدیک شده است. منظور از عوارض خطرناک وجود چاله‌ها و شکاف‌هایی است که به صورت ناگهانی در امتداد جاده‌ها، محدوده شهرها، در مراکز زیرساختی و مهم ایجاد می‌شود که نمونه‌های بارز آن را در شهرهای مختلف زیاد دیدیم. اخیراً در رسانه‌ها درباره ترک خوردگی متعدد ساختمان‌ها در شهر اصفهان و شهرک‌های اطراف آن و زیرساخت‌های مهم این شهر بسیار صحبت شده است. این امر به دلیل کمبود آب، به دلیل خشک شدن زاینده رود و کاشت برنج است که در اطراف زاینده رود اتفاق می‌افتد و آب زیادی از این طریق هدر می‌رود. در بیش از ۶۰۰ دشت در گستره کشور فرونشست زمین در حال رخ دادن است و شرایط تعدادی از آن‌ها به یک حالت فوق بحرانی رسیده است.

وی گفت:

حساسیت فرونشست را فقط نباید از درجه خود خطر و آسیب‌های ناشی از آن نگاه کنیم. اهمیت این موضوع صرفاً به این دلیل نیست که حوادث تلخ اتفاق می‌افتد یا خودروبی داخل چاله فرو می‌رود چرا که این‌ها تنها از ابعاد کوچک فرونشست زمین است. از مهم‌ترین و دیگر آثار فرونشست از بین رفتن دشت‌ها و از بین رفتن کشاورزی است. اگر فرونشست به صورت ریشه‌ای و با روندی پیوسته دنبال نشود این نگرانی را داریم که به مرحله‌ای برگشت‌ناپذیر برسد.

دبیر کارگروه ملی مخاطرات طبیعی اظهار کرد:

چندین استان ایران با مشکل فرونشست زمین و آثار آن مواجه شده‌اند. استان‌هایی مثل خراسان رضوی، اصفهان، تهران و کرمان بسیار در معرض خطر قرار دارند. همچنین چندین شهر از این استان‌ها در زون خطر فرونشست قرار دارند. به نظر می‌آید با توجه به نوع گسترش فرونشست نزدیک به حدود ۲۰ میلیون نفر از جمعیت شهری در زون‌های فرونشستی با نرخ‌های متفاوت واقع شده‌اند. این مسئله مهمی است که باید به آن توجه کرد. ۲۰ میلیون نفر عدد زیادی است و می‌توان گفت که حدود یک چهارم کشور در این زون‌ها قرار دارند. از ۳۱ استان در ۱۸ استان شاهد رخداد فرونشست هستیم. همچنین زمین‌های ۳۱ شهر از استان اصفهان، ۳۰ شهر از تهران، ۲۵ شهر از استان کرمان و ۲۴ شهر از استان خراسان رضوی دچار فرونشست شدند. در استان‌های البرز، فارس، یزد، همدان، مرکزی و... این فرونشست‌ها مشاهده می‌شود. یکی از نکات دیگر مهم این

پدیده این است که روی این زون‌ها ساختمان‌هایی با بنای خشت و گل در محیط‌های روستایی و اماکن باستانی و فرهنگی قرار دارد که در اثر فرونشست زمین دچار شکاف و ترک می‌شوند. ترک خوردگی موجب نامقاوم شدن ساختمان‌ها شده و زلزله‌هایی با قدرت متوسط نیز ممکن است موجب تخریب این ساختمان‌ها شود. فرونشست وسعت زیادی را دارد و کل کشور را در بر گرفته است و در مقایسه این پدیده با زلزله که فقط حالت مخربی را در یک نقطه ایجاد می‌کند، متوجه گسترده بودن این پدیده می‌شویم. همچنین فرونشست هر روز و به طور تدریجی و مستمر ادامه پیدا می‌کند. بنابراین این اثرات به ویژه از نظر اقتصادی حتی عمیق‌تر از زمین لرزه خواهد بود.

وی گفت:

علت این پدیده کاهش سطح آب زیرزمینی است. در این حالت سطح آب درون زمین پایین آمده و حالتی کششی به پایین سطح زمین ایجاد می‌شود. پس بهتر است حفر چاه‌های آب بلا انقطاع محدود شود که البته بعضی از این‌ها هم چاه‌هایی هستند که غیر قانونی حفر شدند. در زمینه کشاورزی نیز همینطور است، سیستم آبیاری غلط است. اگر سیستم آبیاری درست باشد این حجم از آب برای کشاورزی نیاز نمی‌شود. در این خصوص وزارت جهاد کشاورزی باید تشویق کند که کشاورزی بر اساس مبانی علمی و نوین توسعه پیدا کند. همینطور از نظر کشت محصولات که آب زیادی نیاز دارند در زون‌های فرونشست اصلاً نباید مجوز کشت داده شود. اگر این محدودیت‌ها انجام شود مطمئناً نتیجه خواهیم گرفت.

برچسب‌ها: [محیط زیست](#) [1]

[حوادث](#) [2]